

Tractatvs De Sacramentis Et Censvris

Hurtado, Gaspar

Moretus, 1633

Dispytatio III. De suscipientibus Baptismum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94788](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94788)

DISPUTATIO III.

De suscipientibus Baptismum.

DIFFICULTAS I.

Utrum omnes adulti sint capaces Baptismi.

ONVENIUNT Doctores, adultos omnes viatores, usu rationis praeditos, esse capaces Baptismi. Ita supponitur Marci ult. *Predicite Evangelium omni creaturae: qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit.* & Matthaei ult. *Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos.* Addidimus viatores, quia soli isti sunt capaces Baptismi, quia ad eos solos, tamquam ad subiecta susceptiva Baptismi, directa est institutio illius, ut constat ex dictis testimoniis, & ex sensu & usu Ecclesiae, ac proinde ipsis solis prodest Baptismus.

Quod si obijcias illud Paul. 1. ad Corinth. 15. *Alioquin quid facient qui baptizantur pro mortuis?* Si omnino mortui non resurgunt, ut quid baptizantur pro illis? quibus verbis supponere videtur Paulus, viatorem, seu viuum, vice mortui seu pro mortuo baptizari posse, & Baptismum a viuo receptum pro mortuo qui baptizari non potuit, ipsi mortuo prodesse;

Respondemus, Paulum in dicto testimonio nomine Baptismi non intelligere Sacramentum Baptismi, sed lamenta & alia opera poenalia, ut aliquando sumitur in Scriptura, Marc. 10. *Potestis habere calicem quem ego bibo?* aut baptismum, quo ego baptizor, baptizari; & supponere, lamenta & omnia opera poenalia pro mortuis assumpta ipsis prodesse, & non inaniter assumi pro illis, ut ex antiquissima Iudaeorum traditione, qui ea pro suis defunctis assuuebant, inferat corporum resurrectionem: quia ex eo, quod praedicta proficerent animabus ad liberationem a poena, ut ab ea liberatae vita aeterna perficerentur, bene inferatur animas esse immortales, ac proinde etiam habituras praemium aeternum, aut poena aeterna puniendas; & consequenter etiam in consortio corporum, in quibus existentes factae sunt dignae praemio aut poena, habituras ipsum praemium aut poenam, quia id valde consonum est rationi, de quo legendi sunt Vasquez d. 157. c. 3. & Aegidius d. 11. de Purgatorio, dub. 1.

Quod vero ad valorem Baptismi, & aliorum Sacramentorum qui in usu consistunt, in adultis, qui sunt aut aliquando fuerunt usu rationis praediti, necessarius sit consensus suscipiendi, & quod sufficiat habitualis (id est praeteritus non reuocatus) imò & metu extortus, diximus in Tractatu de Sacramentis in genere, Disputatione IV. Difficultate III. ubi etiam diximus, ad eorum valorem nullum requiri actum fidei in suscipiente.

DIFFICULTAS II.

Utrum infantes ante usum rationis sint capaces Baptismi.

Ita rem hanc tempore Bernardi errarunt Henricus quidam, & quidam Petrus de Bruis, existimantes, paruulos ante usum rationis non esse capaces Baptismi, quia sunt incapaces actus fidei: quia Marci ultimo insinuari videtur, eum, qui non potest credere, non posse baptizari, dum dicitur, *Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit:* & idem nostro tempore docent Anabaptistae, ducti dicto fundamento, & etiam alij, quae videri possunt apud Bellarminum lib. 1. de Baptismo. c. 9. & apud Vasquez d. 144.

De Fide tamen est, infantes ante usum rationis capaces esse Baptismi. Ita definitum est in Tridentino sess. 7. can. 13. & a non paucis Pontificibus, quos Vasquez refert. Et id constat ex perpetua Ecclesiae traditione, quam nobis scriptam reliquerunt Clemens lib. 6. Instit. Apostolicarum, c. 15. Dionysius de Ecclesiastica Hierarchia cap. ult. Augustinus lib. 4. de Baptismo contra Donatistas, c. 24. & Origenes lib. 5. in Epistolam ad Roman. in cap. 6. Quod etiam deducitur ex Scriptura Matth. 19. Marc. 10. & Luc. 18. dum dicitur: *Simile paruulos venire ad me; talium enim est regnum caelorum.* ubi Christus supponit, paruulos & infantes esse pro ea aetate capaces Regni caelorum: quod si pro ea aetate capaces sunt Regni caelorum, etiam sunt capaces Baptismi, quia, ut dicitur Ioannis 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in Regnum Dei.* Quod amplius expendit Vasquez c. 1.

Addimus, infantes, adhuc dum sunt intra uterum matrem, capaces esse Baptismi, ut aduertunt communiter Doctores; quia dicti infantes coceptione ipsa vere sunt nati, ut Baptismo possint dici renasci, ut patet in his, qui tantum exierunt matrem, aut exsecantur ex utero matris iam mortuae: ac proinde, si industria aut artificio aliquo laentur sub forma Baptismi, validum recipient Baptismum.

Id autem quod dictum est de infantibus, etiam est verum de grandibus furiosis aut amentibus, qui numquam vsi sunt ratione, quia eadem omnino est ipsorum & infantum ratio.

Illud vero Marc. ultimo, cui innituntur haeretici, *Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit,* ubi requiritur fides ad receptionem Baptismi, intelligitur de adultis, ut deducitur ex verbis proximè antecedentibus, *predicite Evangelium omni creaturae,* quia infantibus non erat praedicandum. Imò in adultis non requiritur actus fidei ad valorem Baptismi, ut postea dicemus, sed tantum ut dispositio ad recipiendam gratiam; in paruulis vero neque ut dispositio ad effectum gratiae, in quo Patres & Scholastici conveniunt: alij Baptismus illis non prodesse ad salutem, quia paruuli non possunt credere. Et quidē Christus, qui etiam pro

infantibus Baptismum instituit, non potuit ab ip-
sis actum fidei, quem habere non possunt, requi-
rere. Id verò quod Lutherus ait, illis accelerari
vsum rationis, absque fundamento dicitur, &
contra manifestam experientiam, de quo legi po-
test Vasquez cap. 3.

• DIFFICULTAS III.

*Utrum infantes non baptizatorum validè
baptizentur inuitis parentibus.*

Conueniunt Doctores, infantes baptizato-
rum, quamuis hæreticorum & apostatarum,
validè baptizari, inuitis adhuc eorum parentibus,
quod ex dicendis constabit.

Est tamen difficultas, An infantes non bap-
tizatorum validè baptizentur eorum parentibus in-
uitis. Durandus in 4. dist. 6. quæst. 7. Paludanus
dist. 4. quæst. 4. Marfilus quæst. 4. art. 4. dub. 3.
Capreolus dist. 5. quæst. 1. artic. 3. Siluester v. Bap-
tismus 4. quæst. 7. & Catherinus in Opusc. de
Pueris Iudæorum recipiendis ad Baptismum, do-
cent, infantes non baptizatorum, quamuis subdi-
torum Principibus Christianis, non posse validè
baptizari eorum parentibus inuitis, aut alijs qui-
bus cura infantum incumbit: quia ad valorem
Baptismi requiritur consensus aliquis, qui cum in-
fantibus nequeat esse proprius, requiritur alio-
rum, & non nisi eorum quibus cura illorum in-
cumbit, ut sunt parentes, & ijs deficientibus, aut
non potentibus, illi qui parentibus succedunt
quoad curam infantum.

Antoninus verò 3. part. tit. 14. cap. 13. Caietan-
us & Egidius quæst. 68. artic. 10. Vasquez
disp. 155. Suarez d. 25. sect. 1. & communiter re-
centiores docent, infantes quorumcumque non
baptizatorum validè baptizari eorum parentibus
inuitis, & quibuscumque alijs quibus eorum cura
incumbit, quamuis id fiat cum iniuria parentum,
aut aliorum quibus infantum cura incumbit, &
merito: quia infantibus non est possibilis consen-
sus quo in Baptismum consentiant, ergo non fuit
à Christo requisitus ad valorem Baptismi ipso-
rum. Consequenter patet, Antecedens verò pro-
batur, quia non possunt consentire in Baptismum
consensu proprio, ut patet; neque consensu paren-
tum, neque aliorum: quia neque voluntas paren-
tum, neque quorumcumque aliorum est voluntas
infantium, sed distincta; neque infantes aliquid
commiserunt parentibus neque alijs pro se facien-
dum aut petendum. Verum est Iure civili, volun-
tatem parentum, aut aliorum, aliquando valere
paruulis ad aliquos civiles effectus à voluntate
Reipublicæ pendentes: eos tamen non dicuntur
infantes verè velle. Si ergo infantes non possunt
consentire in Baptismum consensu parentum, ne-
que aliorum loco parentum, nullo fundamento
neque colore affirmari potest, consensum eorum
requiri ad valorem Baptismi ipsorum infantum.

• DIFFICULTAS IV.

*Utrum infantes non baptizatorum possint
inuitis parentibus licitè baptizari.*

Difficultas hæc non procedit de infantibus
filijs baptizatorum, quamuis hæreticorum

& apostatarum, quia infantes isti possunt licitè ba-
ptizari eorum parentibus inuitis, quia eorum pa-
rentes, utpote Ecclesiæ subditi ratione Baptismi,
cogi possunt ad seruanda omnia præcepta natura-
lia, & diuina, & Ecclesiastica, ac proinde ad ba-
ptizandum suos infantes tempore consueto, quia
ad hoc tenentur ex Iure Ecclesiastico consuetudi-
ne introducto, & non alio, quia de alio non con-
stat. Neque procedit de infantibus filijs non ba-
ptizatorum, qui non sunt subditi Principibus Chri-
stianis, & debellari non possunt, quia horum in-
fantes nequeunt extra extremam necessitatem li-
citè baptizari, eorum parentibus inuitis, quamdiu
sunt sub cura eorum; quia eorum parentes à nullo
Principe Christiano, neque iure superioris neque
iure belli (quando alias debellari non possunt) pri-
uari possunt patria potestate, qua priuari debent si
baptizentur infantes, ob periculum peruerfionis
infantium, si perueniant ad adultam ætatem, &
non sint à parentibus infidelibus separati.

Difficultas ergo procedit de infantibus non ba-
ptizatorum subditorum Principibus Christianis,
an possint licitè baptizari parentibus inuitis, ex
consensu saltem interpretatio Principum, à qui-
bus parentes, utpote eis subditi, alijs priuari pos-
sunt patria potestate, quia extra extremam neces-
sitatem infantum, qui alijs morituri sunt absque
Baptismo, non possunt priuata auctoritate absque
dicto consensu licitè baptizari, alijs extra eam pri-
uata auctoritate priuarentur patria potestate, ut
priuari deberent ob dicti peruerfionis periculum.

Circa difficultatem sic intellectam Scotus in 4.
dist. 4. quæst. 9. & Gabriel quæst. 2. artic. 3. dub. 5. *Scotus, Gabriel.*
docent, infantes non baptizatorum Principi Chri-
stiano subditorum, posse inuitis parentibus ex con-
sensu Principis (siue expresso siue interpretatio)
licitè baptizari, etiam extra extremam necessita-
tem. Quia si pater vellet infantem occidere, aut
nollet ipsum à periculo mortis, in quo sit, libera-
re, posset ex consensu Principis inuito patre in-
fanti subueniri, quamuis necessarium esset ipsum
de potestate patris eripere & extrahere: imò id
etiam potest Princeps, quoties videt filium à patre
prauis moribus instrui, & malè educari; quia ad
Principem spectat abusus patriæ potestatis in fi-
lios corrigere & emendare: sed infantes dictorum
non baptizatorum sunt in manifesto periculo infi-
delitatis quando adulti fiant, & sunt in peccato ori-
ginali, & parentes nolunt illis subueniri, sed vo-
lunt eos in morte originalis perseverare, & eos ite-
rum morte infidelitatis occidere, si adulti fiant;
ergo Princeps, & quilibet alius ex consensu illius
potest infantes dictorum non baptizatorum ad-
huc inuitis licitè baptizare, & eos à patria po-
testate eripere.

S. Thomas verò quæst. 68. artic. 10. & ibidem *S. Thomas.*
Egidius & Vasquez disput. 155. Suarez d. 25. *Egidius, Vasquez, Suarez.*
sect. 4. & communiter Doctores docent, & meri-
to, dictos infantes non posse licitè inuitis pa-
rentibus baptizari. Quod maxime probat consue-
tudo Ecclesiæ, quæ numquam vltà est infantes non
baptizatorum, adhuc Iudæorum, Principibus Chri-
stianis subditorum, inuitis ipsis parentibus bap-
tizare. Ratio autem est, quia infans, quando bap-
tizatur inuitis parentibus, debet ab ipsis separari ob
manifestum periculum apostasiæ, quando perue-
niat ad adultam ætatem, ex consortio paren-
tum infidelium, ut ex se patet & exprimitur in
Concilio

Concil.
Tolet. IV.

Concilio Toletano IV. Can. 48. & refertur in can.

Iudaorum 28. quest. 1. Sed prædicta separatio fieri nequit absque iniuria in parentes contra eorum patriam potestatem; ergo parentibus inuitis nequeunt licite baptizari adhuc ex consensu Principis Christiani, cui parentes sint subditi, absque iniuria in ipsos. Quod autem infantes nequeant à parentibus separari, ut baptizentur, probatur; quia parentes Iure naturali parentum habent potestatem habendi curam filiorum non utentium ratione, & eos secum habendi, & educandi, ut ex se patet; & ea potestate, dum baptizati non sunt, nequeunt à suis Principibus priuari, quia nolint filios suos baptizari, quia id nequeunt Principes ut superiores humani, generali ratione superiorum humanorum: quia ut sic non habent potestatem emendandi, corrigendi, & puniendi abusum patriæ potestatis, nisi quando parentes ea abutuntur, quoad ea quæ sunt contra pacem & gubernationem exteriorem & civilem, imbuendo filium prauis moribus contra dictam pacem, quia tantum in ordine ad hanc habent iurisdictionem, & non habent potestatem corrigendi & puniendi abusum patriæ potestatis erga filios quoad Baptismum, & quoad fidem Christianam, nolendo filios suos baptizari, & eos imbuendo erroribus contra fidem; sicut neque ut superiores humani possunt adultis præcipere Baptismum, neque fidem, neque ut filios baptizent, neque ad ea cogere, neque eorum omissionem punire: neque id possunt Principes ex commissione aliqua Christi, quia non constat Christum id illis commississe; imò potius voluit fides suam absque læsione aliqua iuris iustitiæ propagari, ne inde magna sequeretur perturbatio, ob quam fides ipsius redderetur infidelibus inuisa.

Ex quo patet ad posteriorem partem rationis aduerlariorum. Et ad priorem concedimus, quemlibet, etiam priuatam personam, posse subuenire infanti quem pater vellet occidere, aut quem nollet à periculo mortis liberare, etiam eripiendo illum à potestate patris: quia sicut innocentium licitum est iure suæ defensionis, ut se ab aggressore defendat, ius aggressoris infringere, quando ad sui defensionem necessarium est; ita etiam cuiusque alteri, in fauorem innocentis; non verò, quando infanti nulla fit iniuria, ut verè non fit, ex eo quod non permittatur à patre baptizari, cum id infans neque petat neque cupiat, neque illi fit iniuria ex eo, quod erroribus contra fidem imbuatur, nisi cogatur ad id.

Vasquez
& Egidius.

Obseruandum tamen est Primò, ut optime Vasquez & Egidius, infantem in extrema necessitate constitutum, de cuius vita desperatum est, posse licite baptizari inuitis parentibus, & in eorum presentia, & quamuis non sint subditi Principi Christiano, quia tunc non est necessarium quod extoratur & separetur à parentibus (ad quod est necessaria auctoritas publica) cum tunc in infante ob instantem mortem ante usum rationis nullum sit periculum apostasiæ ex consortio parentum, & tunc solum obstat, infantes inuitis parentibus baptizare, quando ad hoc, ob dictum periculum apostasiæ, necessarium sit illos à parentibus separare; quia parentibus tantum fit iniuria in separatione, & non immediatè in eo quod infantes illis inuitis baptizentur, quia ipsi non habent ius, ut ipsi soli curent de salute spiritali in-

fantium, quia id etiam possunt reliqui; sed tantum, ut nullus id efficiat lædendo patriam potestatem modo dicto, neque per vim ingrediendo domos eorum: ac postquam quis admissus est pacificè in eorum domibus, poterit infantem moribundum baptizare, etiam repugnantibus parentibus. Quod autem parentes ob id passim scandalizentur, sumendo occasionem coniiciendi conuicta in fidem & religionem Christianam, & utendi circa infantem ceremonijs Iudaicis aut Mahometanis in opprobrium Baptismi, non impedit ut licite baptizari possit, quamuis tale scandalum sit ex ignorantia, aut ex fragilitate; quia Baptismus est omnino necessarius illi infanti, & ipsi ministro incumbit obligatio ex misericordia illum baptizandi, quæ non sunt dimittenda ob scandalum passium adhuc pupillorum.

Ex dictis deducitur, quod si contingat infantem ita esse separatum à cura parentum, quamuis iniuste, ut iam non sit spes quod restituetur parentibus, posse licite baptizari, quamuis patres sciant, & repugnent, quia etiam tunc non est necessarium separare infantem à parentibus; neque ob Baptismum impediatur ad parentes redire, quia aliàs impediendus est, ut supponimus: quod verum est, quamuis parentes non sint subditi Principi Christiano, qui habeat publicam potestatem in illos, quia hæc tantum est necessaria ad priuandum parentes subditos patriæ potestate, separando infantem ab illis, & impediendo reditum ad illos; in casu autem posito non est necessarium separare infantem à parentibus, neque impedire reditum ad illos.

Obseruandum est Secundò, ita necessarium esse consensum parentum ad licite baptizandum infantem, ut sufficiat consensus vnus, adhuc maioris, in quo Doctores conueniunt, & significatur in Concilio Toletano IV. Can. 62. quia quilibet habet ius sufficiens ad educandum filium, & non maius est in viro quam in femina, ac proinde consensus volentis infantem baptizari, quamuis femina, præualere debet, quia vult infantem bene educari; quod alter nequit legitime impedire, etiam si, quando cetera sint paria, consensus viri præualere debeat.

Concil.
Tolet. IV.

Quod si infantes orbi sint viroque parente, quamuis sub curatoribus sint, possunt illis inuitis licite baptizari ex consensu Principis, quia curatores non habent Iure naturali potestatem curandi minores & pupillos, sicut habent parentes, sed tantum Iure civili, in quo Princeps dispensare potest: imò tunc Princeps ipse habet supremam potestatem curatoris pupillorum, ex quo inferiores illam accipiunt, ac proinde ex consensu illius adhuc tantum interpretatio, absque dispensatione, poterit infans licite baptizari.

Obseruandum est Tertio, quemlibet puerum, cum peruenit ad perfectum usum rationis, sufficientem ad peccandum mortaliter, ita esse dominum sui, ut possit inuitis parentibus licite baptizari; in quo Doctores conueniunt: dissentiant tamen, An, quando est dubium an peruenierit ad perfectum usum rationis, & non sit in extrema necessitate, possit inuitis parentibus licite baptizari.

Sorus in 4. dist. 5. quest. vnica, art. 10. docet, Sorus, posse licite baptizari ob fauorem fidei & religionis Christianæ.

F 4

Vasquez

Vasquez.
Ægidius.

Vasquez verò n. 36. & Ægidius n. 61. docet, tunc non posse licite baptizari, sed differendum esse Baptismum vsquequò constet de pleno vsu rationis, & merito: quia in dicta dilatione nullum est periculum, & in festinatione adest vel peruersio- nis, si baptizatus relinquitur apud parentes, vel faciendi contra patriam potestatem. Et eodẽ modo differendus est in dicto dubio, quando parentes puerum renitentem offerunt ad Baptismum: quia tunc in baptizando illum, est periculum irritandi Sa- cramentum Baptismi ex defectu consensus pueri, si fortè præditus est perfectio vsu rationis, & apo- stasia in ipso; in differendo verò Baptismum, nul- lum est periculum. Quod si dictus puer sit in ex- tremam necessitatem, baptizandus est; quia tunc in non baptizando illum, est periculum negandi illi necessaria ad salutem æternam, contra misericor- diam spiritualem; quod est magis vitandum quàm periculum irritationis Sacramenti contra Religio- nem, & apostasiam contra fidem, quamvis religio & fides sint meliores virtutes, quàm misericordia spiritualis: quia cum Sacramenta instituta sint à Christo in utilitatem spiritualem hominum, po- tius habenda est ratio extremæ necessitatis fratris, quàm reuerentiæ debitæ Sacramentis. & quàm periculi apostasie, cum apostasia futura sit ex pro- pria voluntate pueri baptizandi.

Vasquez.
Ægidius.

Observandum est Quartò, vt optimè Vasquez & Ægidius, extra extremam necessitatem non fuisse licitum in lege naturæ, infantes infidelium Gen- tilium inuitis parentibus Deo offerre, seu conse- crare, remedio legis naturæ; quia etiam tunc erat necessarium illos separare à parentibus ob pericu- lum peruersionis ex consortio parentum, & per- uersione amittendi habitum fidei & sanctitatis. Et ob eandem rationem postea in lege veteri non erat licitum circumcidere infantes infidelium in- uitis eorum parentibus, vtendo circumcisione vt remedio legis naturæ ad iustificationem. Et quam- uis esset illicitum, ipsis inuitis eorum paruulos cir- cumcidere, vtendo circumcisione vt carimonia Iudaica, sed non ob prædictum periculum; quia vt sic non iustificabat, sed tantum ratione vulneris, quia dicti infantes non erant necessariò ex lege circumcidendi.

DIFFICULTAS V.

Verum infantes filij non baptizatorum ser- uorum possint licite inuitis parenti- bus à domino baptizari.

Capreolus.
Marsilius.
Catherin.
Catherin.

Capreolus in 4. dist. 5. quæst. 1. art. 3. Mar- silius quæst. 4. dub. 2. Caietanus q. 68. art. 10. & Catherinus in Opusculo de Pueris Iudæorum recipiendis ad Baptismum, docent, infantes filios non baptizatorum seruorum, seu mancipiorum, non posse à dominis, neque ex eorum licentia, li- cite baptizari inuitis parentibus, quia infantes Iu- dæi naturali subditi sunt parentibus quoad educa- tionem, & Iure diuino quoad Baptismum & salu- tem spiritualem: his autem Iuribus nequit dero- gare Ius ciuile, ex quo solo conuenit dominis po- testas in seruos. Accedit, quòd Ecclesia notabitur, quòd violenter contra voluntatem parentum ba- ptizet infantes.

Durandus.
Sotus.

Durandus verò in 4. dist. 4. quæst. 6. & 7. Sotus

dist. 5. quæst. vnica, art. 10. Vasquez disp. 155. cap. 4. Ægidius quæst. 68. artic. 10. dub. vnico, & communiter recentiores docent, infantes non baptizatorum mancipiorum posse inuitis paren- tibus à dominis, aut ex ipsorum licentia, licite ba- ptizari, & merito: quia dominus potest eos in- fantes (quamuis isti fortè non sint mancipia) à parentibus separare, ergo tunc poterunt licite à domino, aut ex ipsius licentia baptizari, si aliàs sufficiens cautela adhibeatur, vt quando adulti nequeant à parentibus conueniri & perueriti. Consequenter patet, quia tunc in ea separatione nulla fit iniuria parentibus, quia eam potest do- minus iure dominij licite efficere, & sola iniuria separationis infantum à parentibus id posset illici- tum reddere, quando necessaria esset ad vitan- dum periculum peruersionis filiorum: & ob id, vt optimè Vasquez & Ægidius contra nonnullos, dicti infantes possunt, antequam ab ipsis separen- tur parentes, his inuitis licite baptizari (dummodò antequam perueriti possint, sufficiens cautela se- parentur) quia parentibus nulla fit iniuria in eo præcisè quòd ipsis inuitis baptizentur, etiam dum non sunt separati, quia parentes non habent ius, vt ipsi soli, quamuis secum habeant filios, curam ge- rant Baptismi & salutis spiritualis eorum, & vt impedire possint Baptismum, qui ab alijs intendi- tur, ministrari ipsorum infantibus: quia non ha- bent Ius naturale ad id, vt patet; neque diuinum, quia de eo non constat. Imò neque habent Ius natu- rale, vt ipsi soli educant filios, & eos instruant adhuc in rebus pertinentibus ad pacem & guber- nationem exteriorem, neque vt impediunt alios emendare in filiis id in quo errant quoad dictam pacem & gubernationem: quia quicumque, adhuc priuata auctoritate, id emendare potest, & eos in- struere, dum non cogat parentes ab illis separari, neque eorum domos vi ingrediat. Et idem ob rationem dictam dicendum est, quando infantes sunt serui & mancipia, quamuis parentes serui non sint, quòd scilicet possint licite inuitis paren- tibus baptizari; quia scilicet licite possunt extrahi à cura parentum, eos à parentibus separando; & melius, ac quando parentes sunt serui, & infan- tes liberi.

Ex quo constat ad rationem aduersariorum. Quòd verò apud ignorantes, siue baptizatos siue non baptizatos, aliqua nota contra Ecclesiam gene- retur, ex eo quòd infantes inuitis parentibus ba- ptizentur, curandum non est; quia Baptismus est magnæ considerationis, & ea nota absque ratione, imò contra rationem generabitur. Verum est, ali- quando ex Baptismo dictis parentibus inuitis fac- to, tale incommodum, quamuis extrinsecum, oriri posse, vt non liceat sic fieri, quod iudicio prudentis expendi debet.

Ita tamen licitum est dominis dictos infantes adhuc inuitis parètibz baptizare, vt etiam tenean- tur ad id non tantum in extrema necessitate, sed etiam extra eam. Quod manifestum videtur de infantibus separatis à parentibus, quia tunc domi- nis incumbit obligatio eos educandi, ac proinde eos baptizandi, orta ex præcepto Ecclesiastico, per- tinens ad virtutem religionis: imò ex misericordia tenentur ad non restituendos infantes seruos pa- rentibus infidelibus liberis (vt quòd infantes in bello aut aliter capiuntur absque parentibus) ob periculum, in quo constituuntur vt decipiantur, &

vt

ut decepti sectam parentum amplectantur. Quando verò infantes coniuncti sunt parentibus seruis, obligatio est ex misericordia in dominis, separandi infantes antè quàm veniant ad vsum rationis ob dictum periculum. Quamdiu tamen infantes coniuncti sunt parentibus, non incumbit dominis obligatio eos infantes baptizandi, quia non obligatio ex religione, quia ex hac virtute tantum tenentur, quamdiu eis incumbit obligatio educandi illos, neque dominis incumbit obligatio emendandi errorem parentum quoad Baptismum, & educationem spirituale infantium. Ita tamen domini ad prædicta tenentur, ut possint à dicta obligatione etiam misericordiae excusari ratione alicuius grauis incommodi, quod etiam arbitrio prudentis expendi debet.

Sed quæres, An Iudæi sint serui & mancipia Principum in quorum regnis habitant, an verò liberi, & ciues.

Durandus. Durandus in 4. dist. 4. quæst. 6. & Caietanus quæst. 68. art. 10. docent, Iudæos esse verè seruos Principum in quorum regnis habitant, quia ob

mortem Christo illatam meruerunt libertatem amittere, & eam de facto amiserunt per Titum & Vespasianum.

Valquez verò cap. 5. & Sotus in 4. dist. 5. quæst. vnica, art. 10. docent, & meritò, non esse seruos, sed verè liberos, & ciues politicè & ciuilitè tantum subiectos. Quod significat Innocentius III. in cap. *Et si Iudæos*, de Iudæis & Sarracenis. Et id experientia ipsa demonstrat, quia verè tractantur ut ciues, quia permittuntur ire quò volunt, & bona habere, & sibi negotiari, quamuis non semper permittantur quacumq; genera honorum habere, quia sic expedit Reipublicæ, & regulariter nullum peculiare seruicium neque tributum exhibent.

Et quamuis ob mortem Christo illatam digni fuerint ut in seruitutem redigerentur, qui eam Christo intulerunt, & qui ei consenserunt, non tamen alij qui id ignorarunt: imò & illi quamuis digni fuerint redigi in seruitutem, de facto tamen non sunt ab aliquo in seruitutem redacti, neque à Tito & Vespasiano, quia id nullo fundamento constat.

DISPUTATIO IV.

De effectibus Baptismi.

DIFFICULTAS I.

Utrum per Baptismum remittantur omnia peccata.

RROR est hæreticorum nostri temporis, qui, secuti Proclum Origenistam, affirmant per Baptismum non tolli & eradicari peccata, sed tantum radi, tegi, & desinere imputari à Deo (quod generaliter docent de omni remissione peccatorum, etiam de ea quæ fit quocumque alio Sacramento, & extra Sacramentum) quod deduci videtur ex Paulo, qui ad Roman. 7. concupiscentiam, seu fomitem peccati, appellat peccatum, & tamen manet post Baptismum, ergo per Baptismum verè non tolluntur peccata.

De Fide tamen est, per Baptismum verè tolli & eradicari peccata omnia, tam originale quàm actualia. Quod specialiter definitur, & oppositus error specialiter damnatur in Tridèntino sess. 5. decreto de Peccato originali, & supponitur sess. 14.

Trident. *Eugen. IV.* cap. 1. & idem etiam definitur ab Eugenio IV. in suo Decreto fidei, §. *Primum omnium*, dum ait:

Huius Sacramenti, nempe Baptismi, effectus est remissio omnis culpe originalis & actualis. Et id continetur in Symbolo Nicæno in illis verbis: *Confiteor vnum Baptisma in remissionem peccatorum*, & exprimitur in Scriptura ad Ephes. 5. dum dicitur:

Christus dilexit Ecclesiam, & se ipsum tradidit pro ea, mundans eam lauacro aquæ in verbo vite, ut exhiberet ipse sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam aut rugam, aut aliquid huiusmodi, ac proinde verè expertem omnis culpe, quia si maculæ peccatorum verè manerent post Baptismum, quamuis rectè, baptizatus non diceretur mundatus, sed sepulchrum dealbatum, immunditijs plenum. Et etiam Act. 2. *Pœnitementi, & baptizetur unusquisque vestrum in remissionem peccatorum.* ubi gene-

raliter est sermo de peccatis, nullo excepto, & de vera remissione, cum locutio sit absoluta.

Concupiscentia autem quæ post Baptismum manet, dicitur à Paulo peccatum, non quia verè sit culpa, & verè peccatum, sed quia oritur à peccato, & quia ad peccatum inclinatur, ut exponit Tridentinum decreto de Peccato originali. *Trident.*

DIFFICULTAS II.

Utrum per Baptismum etiam remittatur tota pœna peccatis debita.

CONueniunt Doctores, per Baptismum remitti totam pœnam peccatis etiam actualibus debitam. Quod definitur ab Eugenio IV. in suo Decreto, §. *Primum omnium*, dum ait: *Huius Sacramenti effectus est remissio omnis culpe originalis, & actualis, omnis quoque pœne quæ pro ipsa culpa debetur.* Et in Tridèntino sess. 5. Decreto de Peccato originali, si rectè expendatur. Et id supponitur sess. 6. cap. 14. quod ex perpetua Ecclesiæ traditione constat: & deducitur ex perpetuo vsu Ecclesiæ, non iniungentis baptizatis pœnitentiam aliquam in satisfactionem pro peccatis ante Baptismum commissis. *Trident.*

Quando autem dicimus, totam pœnam omnibus peccatis debitam auferri per Baptismum, non loquimur de pœnalitatibus quæ peccatum primi parentis, & originale in nobis ex illo contractum sequuntur indirectè, ut fames, sitis, morbus, mors, & alia, à quibus aliàs peculiari Dei prouidentia liberaremur, si non fuissent prædicta peccata, quia pœnalitates istæ non auferuntur per Baptismum, ut experientiâ constat, sicut neque sunt pœnæ directè inflictæ ob dicta peccata: sed tantum loquimur de pœna, quæ per se & directè debita est ob peccata quæ Baptismo remittuntur, quia tota hæc aut tota dignitas ad illam per Baptismum semper